

*Fakta om
Västerbottens län
2010*

Innehåll

Förord	1
Allmänt om länet	2-4
Geografi	5,9
Natur	6-8
Klimat	10
Regional ekonomi	11-14
Service	15-16
Energi	17
Infrastruktur	18-21
Arbete/Näringsliv	22-29
Turism	30-33
Jordbruk, skogsbruk	34-35
Rennäring	36-37
Gruvning	38-39
Nybyggnation	40-41
Befolkning	42-44
Utbildning	45-49
Medellivslängd	50
Hälso- och sjukvård	51
Jakt och fiske	52
Rovdjur	53
Arbetslöshet	54-55
Kultur	56-57
Massmedia	58
Politik	59-62
Avståndstabell	63
Lästips	64
Länsstyrelsen, Region Västerbotten, Landstinget	65

Produktion

Pantzare Information, Luleå

GTC, Luleå, juni 2010

Omslagbild: Fjällräven är en karaktärsart för Västerbottensfjällen och en av länets mest hotade arter. För få lämlar och för många rödrävar i fjällområdet gör livet svårt för fjällräven. Klimatförändringarna med en ökning av den genomsnittliga temperaturen gör att fjällens yta minskar. En del arter kommer därför att försvinna och den biologiska mångfalden minskar, något som också kommer att slå hårt mot fjällräven.

Fjällräven förtjänar därför att uppmärksammas under 2010 som är det Biologiska mångfaldsåret.

Fotograf: Calle Bredberg /Norrlandia

Vill du veta mer om Västerbottens län, ha lite fakta och statistik? Ja, då är förutsättningarna goda att du hittar det du söker i den här faktaboken.

Den ger en god överblick och fakta om tillståndet i vårt stora län med de femton kommunerna. Här får du veta det mesta om Västerbotten. Hur mycket folk som bor och arbetar här, om vårt näringsliv, kommunikationer, geografi, utbildning, klimat m.m.

Behöver du ännu mer information så kan du söka bland webbadresserna i slutet av boken.

Välkommen på upptäcktsfärd!

Chris Heister
Landshövding
Västerbottens län

Erik Bergkvist
Ordförande
Region Västerbotten

Västerbottens län består av landskapet Västerbotten samt södra delen av Lappland och en mindre del av Ångermanland. Länet är landets näst största, det omfattar något mer än en åttondel av Sveriges totala landareal.

Västerbotten är ett län som präglas av mångfald och kontraster. Här finns en av Sveriges mest expansiva tätorter – Umeå – som har stor betydelse för hela länets utveckling och blir kulturhuvudstad 2014. Vi har Skellefteå i norr med sin starka industritradition och Lycksele i mitten av länet, centralort för inlandet. Städernas puls och rika utbud skiljer sig markant från den stillhet som råder i länets glest befolkade delar. Musik- och filmfestivaler, teater, dans och annat kulturutbud kompletterar den genuina tradition man bjuder på i t.ex. Rismyrliden, Torvsjö kvarnar och Fatmomakke kyrkstad.

Vårt näringsliv bygger i hög grad på beprövade basnäringar med guld, trä och vattenkraft. Här växer och frodas ny teknik som optronik, högtrycksteknik, IT och bioteknik genom idogt forsknings- och utvecklingsarbete. De små och medelstora företagen dominerar i länet, men här finns också stora världsbekanta företag som Boliden Mineral AB och Volvo Lastvagnar.

Länets utvecklingsarbete syftar till att skapa goda möjligheter för människor att leva, bo och arbeta här. Botniabanan som öppnas för trafik mellan Örnköldsvik och Umeå i augusti 2010 kommer att underlätta för transporter av människor och gods. I samverkan mellan olika aktörer i länet drivs många utvecklingsprojekt lokalt och regionalt, ofta med medfinansiering från EU:s strukturfonder.

Olika aktörers internationella engagemang har med Sveriges medlemskap i EU fått allt större betydelse. Sedan länge är relationerna med finska Österbotten och norska Helgeland mycket goda. Vänlänsavtal har tecknats med Lorraine i Frankrike, Wielkopolska i Polen, Heilongjiang i Kina samt med ryska Karelen. Länet har även utvecklat goda relationer med såväl Brescia i Italien som Häme i Finland. Västerbotten deltar aktivt i en rad olika internationella nätverk och sammanslutningar.

	Västerbotten	Lappland	Ångermanland
Blomma	Kung Karls spira	Fjällsippa	Styvmorsviol
Djur	Storspov	Fjällräv	Bäver
Fisk	Flodnejonöga	Röding	Sik
Fågel	Blå kärrhök	Blåhake	Gråspett
Sten	Kopparkismalm	Apatitjärnmalm	Nordingrågranit
Svamp	Rynkad tofskivling	Tegelröd björksopp	Sillkremla
Insekt	Större svartbagge	Högnordisk höfjäril	Stor hornstekel
Mossa	Rostvitmossa	Bäcknicka	Tät fransmossa
Äpple	Transparent blanche	Rescue	Kramfors
Grundämne	Guld	Silver	Kol

Fridlysta växter och djur

Det finns växter och djur som är så sällsynta att de kan försvinna från landet eller länet om man plockar eller jagar dem. Genom att fridlysa eller skydda de områden där de förekommer kan vi hjälpa dessa arter att överleva.

Sedan den 1 januari 2000 är mer än 300 djur- och växtarter fridlysta i hela landet. De finns i grupperna kärlväxter, lavar, mossor, svampar och insekter. Alla grod- och kräldjur, inkl. ormar, är dessutom fridlysta.

En komplett förteckning över samtliga arter finns på Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se

Visste du att ...

... Västerbottens län utgör en åttondel av Sveriges yta och är något större än den sammanlagda ytan av länen Stockholm, Södermanland, Uppsala, Västmanland, Örebro, Värmland och Blekinge.

... 2,8 procent av Sveriges befolkning bor i Västerbotten.

... Sveriges minsta kommun – Bjurholm – finns i Västerbottens län.

... Holmön utanför Västerbottens kust har flest soltimmar i Sverige.

... Europas största naturreservat Vindelfjällen finns i nordvästra delen av Västerbottens län.

... de högsta fjälltopparna i länet är Norra Storfjället på 1 767 m ö h och Marsfjället 1 590 m ö h.

... Vindelälven som rinner genom länet är en av fyra nationalälvar i Sverige.

... skidstjärnan Anja Pärson kommer från Västerbotten.

... det görs guld, industridiamanter och Västerbottensost i länet.

... mycket musik som sprids över världen kommer från vårt län, Sahara Hotnights och Lisa Miskovsky är några av stjärnorna.

... IKSU sportcenter i Umeå är Europas största träningsanläggning.

... Vindelfjällens naturreservat är större än nationalparkerna Sarek, Padjelanta, Stora Sjöfallet, Peljekaise, Vadvetjåkka och Abisko tillsammans.

... du kan åka Världens längsta linbana, 13 km mellan Mensträsk och Öträsk.

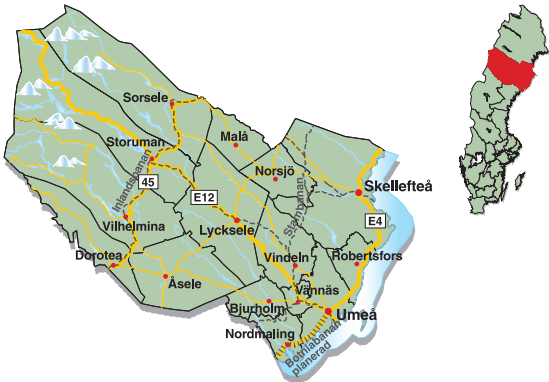
... Åsele marknad är en av Sveriges största marknader. Den äger rum i mitten av juli och lockar 150 000 besökare

... Sveriges nordligaste djurpark finns i Lycksele.

... Sveriges största träkyrka finns i Stensele.

... Sveriges högst belägna trädgård med över 400 fjällväxter finns i Hemavan.

... Sveriges mest originella potatisland, Potatisbacken, finns i Ammarnäs.

Kommun/ region	Landareal km ²	Folkmängd 2009-12-31	Invånare per km ²
Bjurholm	1 316	2 500	1,9
Dorotea	2 795	2 900	1,0
Lycksele	5 560	12 427	2,2
Malå	1 609	3 295	2,0
Nordmaling	1 239	7 205	5,8
Norsjö	1 751	4 361	2,5
Robertsfors	1 302	6 880	5,3
Skellefteå	6 859	71 770	10,5
Sorsele	7 465	2 743	0,4
Storuman	7 378	6 227	0,8
Umeå	2 331	114 075	48,9
Vilhelmina	8 120	7 156	0,9
Vindeln	2 651	5 519	2,1
Vännäs	533	8 357	15,7
Åsele	4 277	3 133	0,7
Västerbottens län	55 190	258 548	4,7
Riket	410 335	9 340 682	22,8

Natur

Länet har spännande natur med landhöjningsstränder, vidsträckta barrskogar, myrmarker, älvar och fjäll. Genom länet rinner en av landets fyra nationalälvar, Vindelälven. Naturen är en viktig resurs för många människor genom fiske, jakt, renskötsel och turism.

Skyddad natur i Västerbottens län

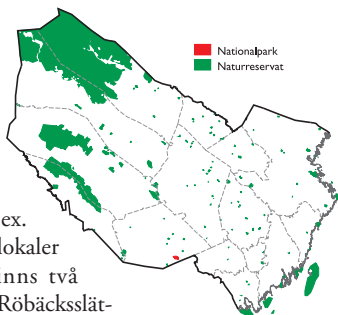
Det finns flera olika sätt att skydda och bevara särskilt värdefull natur med hjälp av miljöbalken. 14 procent av landarealen i Västerbottens län utgörs av skyddad natur. Cirka 93 procent av den skyddade arealen ligger ovan gränsen för fjällnära skog. I riket är 10 procent av landarealen skyddad. I länet finns en nationalpark, Björnlandet i Åsele kommun. Dessutom finns andra former av naturskyddade områden, t.ex. 236 naturreservat, 360 biotopskyddsområden och 2 fågelskyddsområden. I länet finns 249 områden som ingår i det europeiska nätverket av skyddsvärd natur, Natura 2000. De flesta Natura 2000-områden är också naturreservat. Avsikten med naturskyddet är oftast att bevara växter och djur, men det kan också ha som syfte att skapa möjligheter för rekreation och friluftsliv. Kontakta länsstyrelsen om du vill få mer information, www.lansstyrelsen.se/vasterbotten.

Naturreservat

I länet finns 236 naturreservat med en sammanlagd areal av 827 885 ha. Vindelfjällens naturreservat i Sorsele och Storumans kommuner, är med sina 560 000 ha norra Europas största naturreservat. Länsstyrelsen eller kommunen beslutar om bildande av naturreservat. Bestämmelserna i de olika reservaten kan skilja sig från varandra beroende på vad man vill skydda.

Fågel- och djur-skyddsområden

För att skydda sällsynta eller störningskänsliga djur- och växtarter, kan rätten till tillträde begränsas under känsliga tider, t.ex. i rast- och häckningslokaler för fåglar. I länet finns två fågelskyddsområden: Röbbäcksslätten och Lessejaure. Dessutom finns nio naturreservat med tillträdesförbud delar av året.

Några besöksvärda naturreservat i länet, storlek i ha

Bjurholm

Balberget	165
Yttergravaberget	155

Dorotea

Blaikfjället	se Vilhelmna
Gitsfjället	se Vilhelmna
Kalvtjärnarna	879
Oxfjället	1 678
Vallsjöskogen	73

Lycksele

Alsberget	se Vilhelmna
Altarliden	250
Arasjö	se Vilhelmna
Tuggensele	56
Vindel-Storforsen	132
Vormforsen	57
Överbo	9

Malå

Malå-Storforsen	92
-----------------	----

Nordmaling

Hummelholm	27
Kronören	5 554
Lidbergsgrottorna	21
Långrumpskogen	122
Storrisbergsgrottorna	20
Torsmyran	850

Norsjö

Malå-Storforsen	se Malå
Svansele dammängar	96
Vajsjön	270

Robertsfors

Klubben	87
Rataskär	78
Sjulsmyran	681

Skellefteå

Bjuröklubb	919
Brännberget	35
Gärdefjärden	361

Innerviksfjärdarna	1 501
Jättungsmyran	839
Myrberget	37
Vitbergen	902
Vithattsmyrarna	661
Sorsele	
Gimegolts	19
Nalovardo	4 947
Sandseleforsen	115
Vindelfjällen*	560 000
Storuman	
Buberget	2 293
Vindelfjällen*	se Sorsele
Umeå	
Degersjön	180
Holmöarna	24 223
Hässningberget	95
Ostnäs	858
Storavan	73
Stor-Bränntjärn- myran	se Vindeln
Strömbäck-Kont	476
Södra Degernässlätten	
-Sundet	169
Tavlefjärden	126
Umeälvens delta	1 890
Västermark	282

Vilhelmina

Alsberget	1 640
Arasjö	4 783
Blaikfjället	34 204
Gitsfjället	40 199
Marsfjället	86 240
Njakafjäll	6 277

Vindeln

Degerö stormyr	136
Hjukenåsarna	115
Kammen	40
Mårdseleforsen	399
Stor-Bränntjärnmyran	293
Vindelforsarna	77
Vorrberget	55

Vännäs

Brånsjön	283
----------	-----

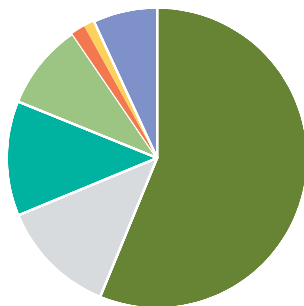
Åsele

Björnlandet syd	147
Björnlandet öst	327
Björnlandets	
Nationalpark	1 100
Stenbithöjden	1 694
Stockholmsgata	118

Du hittar mer information om varje naturreservat på länsstyrelsens webbplats, www.lansstyrelsen.se/vasterbotten. Till många av naturreservaten finns också små broschyrer som kan beställas från Länsstyrelsen.

*) Vill du veta mer om Vindelfjällens naturreservat, gå in på www.vindelfjallen.se. Du kan också besöka naturumen i Ammarnäs, Sorsele kommun och i Hemavan, Storumans kommun.

Arealens fördelning i länet (%)

	Länet	Sverige
Skogsmark	56	53
Berg i dagen och övrig mark	13	12
Öppen myr exklusive torvtäkter	12	9
Naturligt gräsbevuxen mark, hedmark o. dyl.	9	7
Jordbruksmark	1	8
Bebyggd mark och tillhörande mark	1	3
Vatten	7	9

En procent av länets totala areal består av jordbruksmark, 56 procent är skogsmark och en procent är bebyggd mark. Åtta procent av Sveriges totala areal är jordbruksmark, 53 procent är skogsmark och tre procent är bebyggd mark.

Högsta och lägsta temperatur i länet

Station	Högsta 2009	Högsta sedan 1901	Lägsta 2009	Lägsta sedan 1901
Hemavan	26,5	31,0	-35,2	-48,9
Lycksele	30,2	33,2	-35,9	-43,0
Gunnarn	28,9	32,1	-35,2	-45,5
Bjuröklubb	27,4	30,7	-22,9	-35,1
Umeå	27,4	31,5	-28,9	-38,2
Holmön	24,1	27,0	-20,5	-34,0

Västerbotten i en Sverigejämförelse

Station	Årsmedeltemp. C		Årsnederbörd mm	
	2009	Normalvärde 1961-90	2009	Normalvärde 1961-90
Kiruna	-0,3	-1,9	474	500
Luleå	2,8	1,6	462	506
Umeå	3,5	2,7	714	591
Hemavan	0,7	-0,8	733	748
Lycksele	1,7	0,6	561	443
Stockholm	7,7	6,6	530	539
Göteborg	8,8	7,7	855	758
Lund	8,9	7,9	592	666

Station	Solskenstimmar		Totalt 2009	Normalvärde 1961-90
	juni -09	dec -09		
Kiruna	297	0	1 639	1 484
Luleå	316	1	1 951	1 771
Umeå	298	14	1 856	1 782
Stockholm	263	21	1 881	1 821
Göteborg	315	37	1 780	1 722
Visby	342	18	2 146	1 882

Källa: SMHI, Väder och vatten

Det regionala tillväxtprogrammet utgör ett samlat handlingsprogram med insatser riktade mot näringslivets utvecklingsbehov. Programmet tar sin utgångspunkt i nedanstående vision:

Västerbottens län är ledande i Nordeuropas regioner med arbetet för en hållbar utveckling präglad av ett kunskapsdrivet och konkurrenskraftigt näringsliv. Länet inrymmer norra Sveriges mest attraktiva livsmiljöer med mångfald och tillgänglighet till arbete, boende, kultur, fritid, studier och omsorg och där människor känner delaktighet och engagemang. År 2013 ska Västerbottens län ha 270 000 invånare

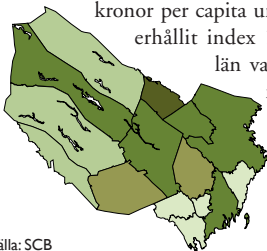
Programmet har fyra insatsområden:

- Innovation och förnyelse
- Kompetensförsörjning och arbetskraftsutbud
- Tillgänglighet
- Strategiskt gränsöverskridande samarbete

Programmet finansieras i huvudsak av stat, kommun, landsting, Region Västerbotten och näringslivet i kombination med EU-medel.

Bruttoregionprodukt 2006

Bruttoregionprodukt (BRP) är den regionala motsvarigheten till det nationella måttet - bruttonationalprodukt (BNP). BRP är det samlade värdet av alla producerade varor och tjänster i en region under ett år. BRP visar hur stor produktionen är, räknat i kronor och ören. Bruttoregionprodukten var i genomsnitt 285 000 kronor per capita under år 2006. Detta värde har erhållit index 100. Index för Västerbottens län var 89 dvs 11 procent lägre än riksgenomsnittet.

Index, riket = 100

93 - 101
84 - 92
70 - 83
64 - 69
44 - 63

Källa: SCB

EU-program i Västerbottens län

Genom Sveriges medlemskap i EU är Västerbottens län delaktigt i flera geografiskt avgränsade program under perioden 2007-2013. Strukturfondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning för Övre Norrland bedrivs i Norrbottens och Västerbottens län. Tillväxtverket är förvaltningsmyndighet för regionala fonden och Svenska ESF-rådet för socialfonden. Information finns på www.tillvaxtverket.se respektive www.esf.se.

Territoriellt samarbete bedrivs i de gränsregionala programmen Botnia-Atlantica och Nord (där Skellefteå, Malå, Norsjö, Sorsele ingår i programområdet och övriga kommuner är stödberättigade som "angränsande område") samt de transnationella programmen Norra Periferin och Östersjöprogrammet. Länsstyrelsen Västerbotten är förvaltningsmyndighet för Botnia-Atlantica samt Norra Periferin och Länsstyrelsen Norrbotten för Nord. Information finns på www.botnia-atlantica.eu, www.northernperiphery.eu och eu.baltic.net samt www.interregnord.com.

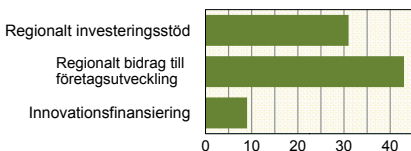
I hela landet finns ett landsbygdsprogram och Västerbotten har tagit fram en regional genomförandestrategi. Landsbygdsprogrammet erbjuder också möjlighet att bedriva s.k. Leaderverksamhet. I länet finns fyra Leaderområden; Leader Lappland, Trekom Leader, Leader URnära och Leader Mare Boreale. Information finns på www.sjv.se samt www.lansstyrelsen.se/vasterbotten.

Västerbottens och Norrbottens län har tillsammans ett regionkontor i Bryssel; North Sweden. Dess roll är att bevaka länens intressen i EU, skapa och förmedla kontakter och bidra till ökat internationellt samarbete i länen.

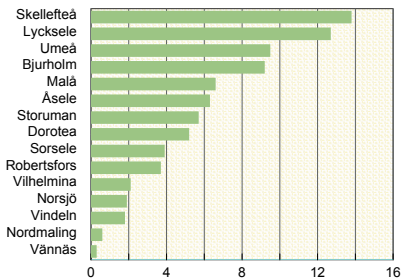
Företagsstöd

Under 2009 har Länsstyrelsen medverkat till att fler än 200 företag i länet kunnat genomföra tillväxtskapande investeringar om totalt 230 miljoner kronor. Regionala företagsstöd har lämnats med 83 miljoner kronor och företagen räknar med att tillskapa 355 nya arbetstillfällen varav nästan hälften för kvinnor. Cirka 40 procent av företagen har varit nystartande. Cirka 21 procent har varit kvinnors företag.

Beviljade stöd 2009, miljoner kr

Regionalpolitiskt företagsstöd 2009 per kommun, miljoner kronor

Av beviljade 83 miljoner kronor i företagsstöd år 2009 har 59 miljoner kronor gått till företag i inlandskommunerna och 24 miljoner kronor till företag i kustkommunerna.

Kommunal skatt 2010

Kommun	Kommunal skatt, totalt	därav till kommun	landsting
Bjurholm	33,40	22,90	10,50
Dorotea	33,40	22,90	10,50
Lycksele	33,35	22,85	10,50
Malå	33,65	23,15	10,50
Nordmaling	33,55	23,05	10,50
Norsjö	33,65	23,15	10,50
Robertsfors	32,90	22,40	10,50
Skellefteå	32,90	22,40	10,50
Sorsele	33,40	22,90	10,50
Storuman	33,40	22,90	10,50
Umeå	33,10	22,60	10,50
Vilhelmina	33,70	23,20	10,50
Vindeln	33,40	22,90	10,50
Vännäs	33,40	22,90	10,50
Åsele	33,40	22,90	10,50
Västerbottens län	33,13	22,63	10,50
Riket	31,56	20,74	10,82

Samtliga kommuner i länet har en högre skattesats än genomsnittet för riket. Den varierar mellan 32,90 kr för Robertsfors och Skellefteå kommuner och 33,70 för Vilhelmina kommun.

Källa: SCB

Bruttokostnader 2008, kronor per invånare

Kommun/ region	Barn- omsorg	Äldre- o funktions- hindrade	Arbets- marknads- åtgärder	Kultur
Bjurholm	4 656	21 475	1 819	820
Dorotea	6 237	27 230	1 168	1 306
Lycksele	5 916	22 496	1 501	1 263
Malå	4 674	22 000	1 682	742
Nordmaling	5 682	24 639	2 687	493
Norsjö	5 682	26 112	3 364	1 021
Robertsfors	6 247	23 114	406	821
Skellefteå	6 290	19 938	1 609	1 436
Sorsele	5 274	28 497	5 994	1 140
Storuman	4 579	22 915	1 150	710
Umeå	7 715	15 076	954	1 729
Vilhelmina	6 352	27 343	1 191	1 303
Vindeln	4 941	24 656	751	913
Vännäs	6 779	25 662	584	924
Åsele	4 912	29 117	10 827	1 632
Västerbottens län	5 729	24 018	2 379	1 084
Riket	6 755	15 670	1 170	1 160

Kommun/ region	Fritid	Infra- struktur, skydd, m.m.	Kronor per elev	
			Grund- skola	Gymnasie- skola
Bjurholm	1 050	7 624	80 351	117 197
Dorotea	3 190	5 613	95 795	115 633
Lycksele	1 900	7 907	98 670	116 767
Malå	1 199	5 805	94 233	108 559
Nordmaling	1 674	3 634	116 445	98 223
Norsjö	2 402	4 311	100 742	111 235
Robertsfors	2 129	4 200	97 569	126 006
Skellefteå	2 599	5 502	83 832	88 912
Sorsele	523	8 038	104 433	118 236
Storuman	2 181	4 930	106 515	136 983
Umeå	1 670	3 640	89 135	101 453
Vilhelmina	1 642	5 101	114 280	126 539
Vindeln	1 358	5 306	..	..
Vännäs	885	2 443	86 536	121 950
Åsele	2 308	5 636	93 881	96 909
Västerbottens län	1 781	5 313	97 316	113 186
Riket	1 312	3 572	85 179	97 542

Källa: SCB samt Sveriges kommuner och landsting

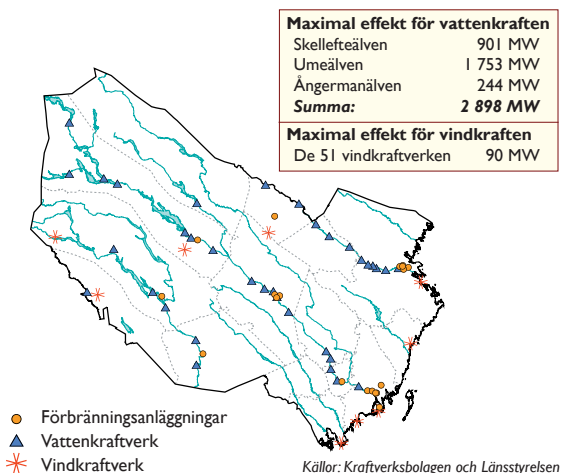
Befolkningens avstånd till närmaste livsmedelsbutik år 2009

Kommun/ region	Andel (%) per avståndsklass			
	mindre än 5 minuter	5 - 9 minuter	10 - 29 minuter	30 minuter eller mer
Bjurholm	60,3	19,3	20,3	0,0
Dorotea	74,4	10,0	15,5	0,0
Lycksele	77,3	8,0	14,2	0,4
Malå	72,3	11,3	16,4	0,0
Nordmaling	72,1	17,9	10,0	0,0
Norsjö	74,8	10,9	14,3	0,0
Robertsfors	58,8	30,8	10,3	0,0
Skellefteå	79,8	13,0	7,2	0,0
Sorsele	70,6	9,5	18,1	1,8
Storuman	71,0	9,3	18,3	1,4
Umeå	91,5	7,1	1,4	0,0
Vilhelmina	70,8	12,1	16,7	0,4
Vindeln	66,7	10,9	22,4	0,0
Vännäs	79,4	15,4	5,1	0,0
Åsele	73,0	5,0	21,0	1,0
Länet	82,7	10,6	6,7	0,1
Riket	91,8	8,0	0,2	0,0

Befolkningens avstånd till närmaste vårdcentral 2006

Region	Andel (%) per avståndsklass				
	mindre än 10 minuter	10-20 minuter	20-30 minuter	30-40 minuter	mer än 40 minuter
Länet	78,9	14,5	4,5	1,3	0,8
Riket	88,5	9,9	1,3	0,2	0,1

Källa: Tillväxtanalys

I Västerbottens län finns större vattenkraftanläggningar längs Skellefteälven, Umeälven och Ångermanälven. Normalårsproduktionen i länet uppgår till ungefär 13 TWh. Västerbottens län svarar för cirka 20 procent av landets totala vattenkraftproduktion och cirka 10 procent av den totala elkraftproduktionen.

Det finns 51 vindkraftverk med en sammanlagd installerad effekt på cirka 90 MW. Under 2010 planeras för ytterligare 50-talet vindkraftverk. Det finns tillstånd för mer än dubbelt så många till och ytterligare ansökningar behandlas just nu av Länsstyrelsen.

De större (> 20 MW) förbränningsanläggningarna, exklusive industrin, producerar tillsammans cirka 1,7 TWh. En övervägande och ökande del av energiproduktionen sker med biobränsle.

Väglängd, km

Källa: SCB Statistisk Årsbok

- Järnväg
- Botniabanan (färdig 2011)
- Norrbotniabanan (start 2010)
- Mindre allmän väg
- Större väg
- Europa/Riksvägar
- Vägnummer
- Flygplats
- Hamn

Sveriges största pågående infrastrukturprojekt är Botniabanan, en ny järnväg längs kusten från Nyland till Umeå. Hela sträckan öppnas för trafik hösten 2011 och under 2010 startar persontrafik mellan Umeå och Örnsköldsvik. Botniabanan innebär förkortade restider mellan orter längs kusten och betydande förbättringar för godstransporterna. I dag finns person- och godstrafik på stambanan genom övre Norrland, Inlandsbanan. Det finns nattågstrafik på övre Norrland och dagtågstrafik mellan Umeå och Luleå. Under år 2010 startar Norrtåg AB persontrafik med snabba och moderna persontåg i de fyra nordligaste länen.

I Umeå färdigställs under 2010 en ny kombiterminal som förbättrar förutsättningarna för kostnadseffektiv godstrafik till och från norra Skandinavien. Västerbottens län har ett av landets längsta allmänna vägnät, cirka 1 000 mil statliga vägar och många mil betydelsefulla enskilda vägar.

Det finns reguljära flygförbindelser med i första hand Stockholm från Umeå, Skellefteå, Lycksele, Vilhelmina, Storuman och Hemavan. I länet finns fem hamnar. Sjöfarten står för 95 procent av all utrikes export från Västerbottens län räknat i ton gods. År 2008 hanterades i Umeå och Skellefteå hamn (inklusive Rönnskärsverkens hamn) sammanlagt 3,8 miljoner ton gods över kaj. Därutöver finns hamnar i Rundvik och Kåge. Kvarkentrafiken, färjeförbindelsen mellan Umeå och Vasa, utgör en viktig åretruntförbindelse med Finland.

I länet finns goda resmöjligheter med buss. Länstrafiken håller varje dag igång upp till 200 linjer samt cirka 150 områden med avropsstyrd trafik. Dagligen sker cirka 25 000 resor med buss i länet, och lika många i tätortstrafiken.

Antal passagerare vid länets flygplatser år 2009

Flygplats	Passagerare	Flygplats	Passagerare
Umeå	815 362	Hemavan	12 052
Skellefteå	205 551	Vilhelmina	13 306
Lycksele	21 776	Storuman	9 346

Källa: Transportstyrelsen

Personbilar i trafik vid årsskiftet 2009/2010

Kommun/ Region	Bilar	därav ägda av:			Person- bilar i trafik per 1000 inv.
		kvinnor	män	företag	
Bjurholm	1 334	326	610	398	536
Dorotea	1 615	385	860	370	558
Lycksele	7 135	1 796	3 615	1 724	574
Malå	1 823	430	849	544	553
Nordmaling	3 836	953	1 964	919	531
Norsjö	2 438	599	1 142	697	561
Robertsfors	3 640	903	1 798	939	528
Skellefteå	35 322	8 592	19 478	7 252	492
Sorsele	1 497	351	711	435	546
Storuman	3 655	1 000	1 700	955	588
Umeå	46 997	12 490	26 153	8 354	412
Vilhelmina	3 975	1 091	1 919	965	556
Vindeln	2 989	692	1 428	869	541
Vännäs	4 370	1 090	2 302	978	524
Åsele	1 737	448	829	460	552
Länet	122 363	31 146	65 358	25 859	474
Riket	4 300 752	1 178 533	2 248 529	873 690	461

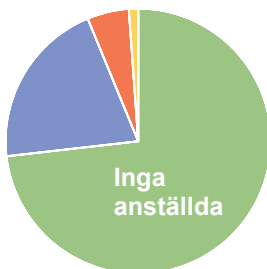
Källa: SCB och Sika-institute

Antal personer som arbetspendlar över kommungräns 2008

Kommun	Inpendling		Utpendling		Nettopendling	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Bjurholm	74	57	274	135	-200	-78
Dorotea	121	77	172	58	-51	19
Lycksele	556	260	419	243	137	17
Malå	146	56	244	101	-98	-45
Nordmaling	267	198	769	499	-502	-301
Norsjö	177	99	231	110	-54	-11
Robertsfors	186	157	702	501	-516	-344
Skellefteå	1 320	554	1 309	816	11	-262
Sorsele	65	53	150	70	-85	-17
Storuman	179	81	271	113	-92	-32
Umeå	4 345	2 875	3 139	2 090	1 206	785
Vilhelmina	137	79	414	110	-277	-31
Vindeln	295	159	411	261	-116	-102
Vännäs	513	336	1 133	788	-620	-452
Åsele	68	43	143	67	-75	-24

Källa: SCB

Arbetsställen i Västerbottens län 2009 fördelade efter antal anställda (%)

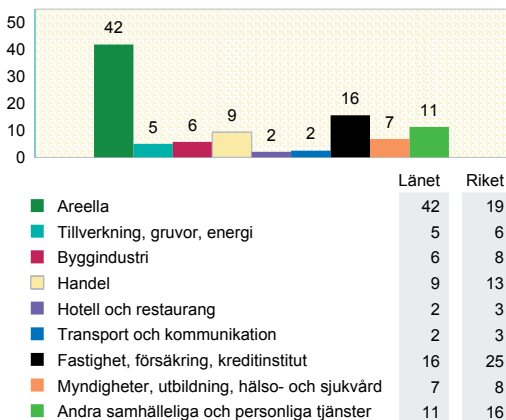

	Länet	Sverige
Inga anställda	73	68
1-9	21	24
10-49	5	6
50-	1	1

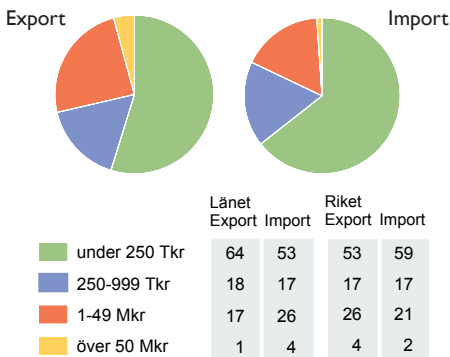
Nära tre fjärdedelar av samtliga arbetsställen, inklusive jord- och skogsbruk, i Västerbottens län saknar anställda, dvs sysselsätter endast ägaren.

Källa: SCB

Branschstruktur, arbetsställen 2009 (%)

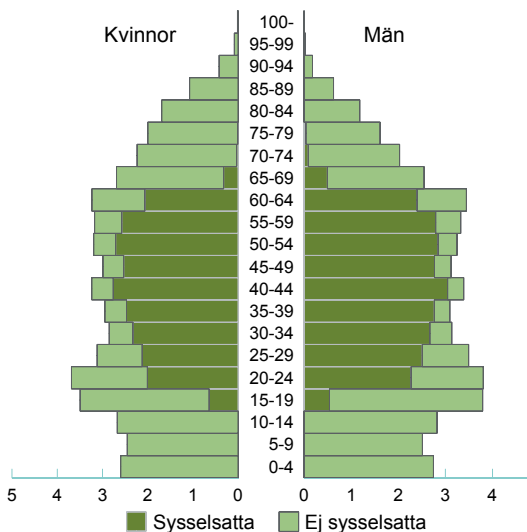

Export/importföretag efter omsättning 2008 (%)

Källa: SCB

Andel sysselsatta av befolkningen 2008 (%)

48 procent av totalbefolkningen i Västerbottens län förvärvsarbetade år 2008. Även genomsnittet för riket var 48 procent.

Den överenskomna medelarbetstiden för männen i Västerbotten var 38,1 timmar per vecka under 2009. Medelarbetstiden för kvinnorna var 34,8 timmar per vecka. Riksgenomsnittet samma år var 39,2 för männen och 34,7 för kvinnorna.

Källa: SCB

Nystartade företag 2008

Län	Antal nya företag	Ledning (%)		Nya företag per 1000*	
		Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Stockholm	18 113	35	65	8,9	16,7
Uppsala län	2 044	34	66	6,0	11,7
Södermanland	1 459	35	65	5,7	10,5
Östergötland	2 056	30	70	4,3	9,7
Jönköping	1 499	30	70	4,1	9,1
Kronoberg	859	37	63	5,3	8,6
Kalmar	1 110	31	69	4,6	9,6
Gotland	373	39	61	7,4	11,2
Blekinge	710	35	65	5,2	8,8
Skåne	7 920	37	63	7,0	11,9
Halland	1 625	35	65	5,7	10,6
Västra Götaland	9 256	33	67	5,8	11,3
Värmland	1 263	32	68	4,7	9,3
Örebro	1 406	35	65	5,2	9,6
Västmanland	1 216	32	68	4,7	9,6
Dalarna	1 418	35	65	5,5	9,7
Gävleborg	1 301	35	65	5,1	8,8
Västernorrland	1 082	32	68	4,4	8,8
Jämtland	803	32	68	6,2	12,4
Västerbotten	1 174	33	67	4,5	8,8
Norrbottnen	1 114	32	68	4,4	8,6
Riket	57 801	34	66	6,3	11,8

*) Befolkning i ålder 16-64 år

Fortfarande är män i majoritet av dem som startar nya företag. År 2008 var 33 procent av de som startade nya företag i Västerbottens län kvinnor.

Källa: Tillväxtanalys

Sysselsatta i regionen fördelade på företagare och anställda 2008

Män

Kommun	Totalt antal sysselsatta	därav: Egna företagare	Företagare i eget AB	Övriga anställda
Bjurholm	359	91	35	233
Dorotea	659	48	44	567
Lycksele	3 187	168	168	2 851
Malå	726	45	51	630
Nordmaling	1 275	141	70	1 064
Norsjö	1 012	79	57	876
Robertsfors	1 249	200	101	948
Skellefteå	18 116	754	994	16 368
Sorsele	567	65	56	446
Storuman	1 405	126	120	1 159
Umeå	30 388	1 060	1 222	28 106
Vilhelmina	1 407	166	115	1 126
Vindeln	1 289	143	94	1 052
Vännäs	1 492	149	84	1 259
Åsele	615	75	71	469
Länet	63 746	3 310	3 282	57 154
Riket	2 300 404	168 309	118 570	2 013 525

Kvinnor

Kommun	Totalt antal sysselsatta	därav: Egna företagare	Företagare i eget AB	Övriga anställda
Bjurholm	385	35	4	346
Dorotea	573	26	7	540
Lycksele	2 829	86	35	2 708
Malå	647	27	12	608
Nordmaling	1 216	72	10	1 134
Norsjö	888	24	12	852
Robertsfors	1 185	84	21	1 080
Skellefteå	15 545	411	192	14 942
Sorsele	542	30	15	497
Storuman	1 229	57	31	1 141
Umeå	27 805	593	276	26 936
Vilhelmina	1 419	67	21	1 331
Vindeln	1 062	75	19	968
Vännäs	1 421	86	20	1 315
Åsele	576	40	13	523
Länet	57 322	1 713	688	54 921
Riket	2 106 385	85 822	29 740	1 990 823

Källa: SCB

Sammanräknad förvärvsinkomst, medelinkomst
2005-2008 (tusental kr)

Män

Kommun	2005	2006	2007	2008
Bjurholm	196,2	197,4	201,4	207,4
Dorotea	191,7	196,5	207,0	213,3
Lycksele	211,7	217,3	227,8	234,5
Malå	221,9	225,2	236,7	241,4
Nordmaling	216,0	221,1	230,2	239,2
Norsjö	210,4	215,5	229,5	229,2
Robertsfors	208,1	212,7	223,6	231,8
Skellefteå	228,5	232,5	243,7	252,6
Sorsele	190,6	195,3	200,2	209,6
Storuman	194,2	202,7	211,3	217,8
Umeå	224,1	228,5	239,2	248,8
Vilhelmina	191,2	195,5	200,5	206,6
Vindeln	207,2	212,4	222,3	230,0
Vännäs	219,8	224,9	235,4	243,8
Åsele	190,6	195,9	198,9	206,5
Västerbottens län	220,0	224,5	234,9	243,6
Riket	241,1	247,2	257,6	266,5

Kvinnor

Kommun	2005	2006	2007	2008
Bjurholm	148,5	154,0	154,7	158,8
Dorotea	154,5	158,7	165,2	172,5
Lycksele	165,1	170,2	175,7	183,3
Malå	164,6	171,7	176,6	178,1
Nordmaling	154,3	159,6	164,9	173,0
Norsjö	153,9	159,5	165,2	171,6
Robertsfors	159,5	162,3	171,3	176,3
Skellefteå	165,5	169,9	176,2	183,9
Sorsele	152,1	156,0	160,5	168,0
Storuman	157,4	161,7	167,9	173,4
Umeå	171,1	176,7	183,8	191,1
Vilhelmina	158,1	161,3	164,8	170,9
Vindeln	150,1	156,2	161,1	168,6
Vännäs	161,4	165,1	171,0	178,9
Åsele	151,6	153,3	158,1	165,8
Västerbottens län	165,7	170,7	177,1	184,4
Riket	173,7	179,3	185,9	193,5

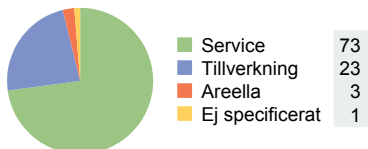
Källa: SCB

Sysselsatta per näringsgren 2008

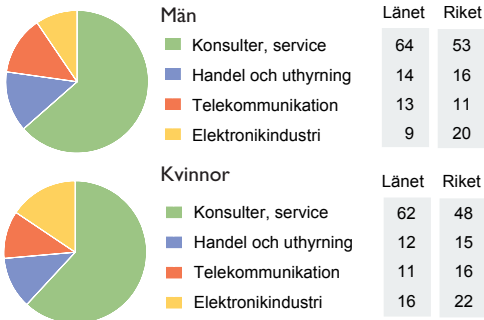
Näringsgren	Män	Kvinnor	Totalt	Andel
Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske	2 517	560	3 077	2,5
Tillverkning och utvinning	14 962	3 516	18 478	15,3
Energiförsörjning; miljöverksamhet	1 164	448	1 612	1,3
Byggverksamhet	7 603	520	8 123	6,7
Handel	6 886	5 142	12 028	9,9
Transport och magasinering	5 003	1 047	6 050	5,0
Hotell- och restaurangverksamhet	1 217	1 753	2 970	2,5
Information och kommunikation	2 332	803	3 135	2,6
Finans- och försäkringsverksamhet	717	777	1 494	1,2
Fastighetsverksamhet	1 008	628	1 636	1,4
Företagstjänster	5 521	3 953	9 474	7,8
Offentlig förvaltning och försvar	2 434	3 109	5 543	4,6
Utbildning	4 712	10 914	15 626	12,9
Vård och omsorg; sociala tjänster	4 918	20 594	25 512	21,1
Personliga och kulturella tjänster	2 014	2 748	4 762	3,9
Näringsgren okänd	738	810	1 548	1,3
Totalt	63 746	57 322	121 068	100

Källa: SCB

Sysselsatta fördelade på näringsgrupp 2008 (%)

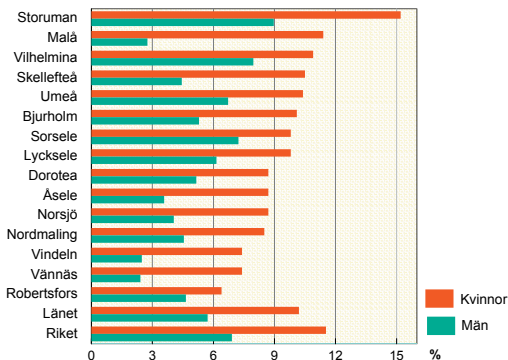
Fördelning av de sysselsatta i IT-företag 2008 (%)

Ungefär 3 100 av totalt 121 000 sysselsatta i Västerbottens län, 2,6 procent, arbetar i IT-företag. I hela landet arbetar 4,5 procent i IT-företag.

Sysselsatta i turismberoende branscher 2008

Procent av samtliga förvärvsarbetande

Källa: SCB

Turism i Västerbottens län

Gästnätter i Västerbottens län på hotell, stugbyar, vandrarhem och campingplatser i tusental, fördelade på nationalitet

År	Sverige	Norge	Finland	Tyskland	Övriga	Totalt
2000	1 035	123	26	29	59	1 272
2001	1 092	135	15	31	55	1 327
2002	1 086	178	18	30	48	1 360
2003	1 109	145	18	44	62	1 378
2004	1 020	188	16	29	58	1 306
2005	1 091	178	14	26	46	1 355
2006	1 077	242	14	24	47	1 404
2007	1 114	276	14	33	63	1 500

Antalet gästnätter 2007 ökade för fjärde året i rad och nådde den högsta noteringen sedan 1989.

Länets marknadsandel av gästnätter i Sverige, fördelat på nationalitet och total andel.

År	Sverige	Norge	Finland	Tyskland	Övriga	Totalt
2000	3,32	6,58	5,60	1,61	1,30	3,20
2001	3,40	6,57	3,68	1,69	1,13	3,22
2002	3,31	7,01	3,34	1,57	0,99	3,17
2003	3,23	5,88	4,31	2,19	1,29	3,13
2004	3,10	7,42	4,16	1,65	1,15	3,06
2005	3,13	7,22	3,36	1,34	0,88	3,02
2006	2,93	8,93	3,27	1,13	0,83	2,94
2007	2,99	9,80	3,34	1,57	1,08	3,09

Gästnattsredovisningen för camping lades om från år 2008 och kommer tidigast hösten 2010 vara helt uppdaterad, varför aktuella totalsiffror för år 2008 och 2009 saknas.

VästerbottensTurism

– en del av Regionförbundet Västerbotten.

Visionen och profilen är grunden för den verksamhet som Västerbottens Turism bedriver. Den har konkretiserats i samarbete med länets destinationer m.fl. i Länsstrategiplanen för rese- och turistindustrin i Västerbottens län och är vägledande för prioriteringar i arbetet.

Saxat ur Länsstrategiplanen:

Vision

Vårt gemensamma arbete i Västerbottens län är en ledstjärna för utvecklingen av svensk rese- och turistnäring. Destinationerna i länet är de självklara valen för den guldkantade Sverigeresan.

Profil

Destinationerna i Västerbottens län står för kontraster och tidlöshet, med timing i tempot och rum för ro och reflektion. Vi arbetar med krydda i produkterna, kärlek i bemötandet och omsorg om vår natur.

Omsättning och sysselsättning

På nationell nivå görs turistekonomiska beräkningar ur nationalräkenskaperna. För 2008 beräknas turismens omsättning i Sverige till 244 miljarder och cirka 158 000 sysselsatta.

Ett rimligt antagande är att länets andel år 2007 motsvarar vår andel av den svenska turismen, vilket innebär en omsättning på 7,3 miljarder kronor och 4 928 personer sysselsatta. En jämförelse av länsresultatet mellan år 2000 och 2007, visar att sysselsättningen inom näringen ökat med 1 378 personer och omsättningen med 3 miljarder kronor under perioden.

Västerbottens**Turism**

KOM SOM DU ÄR.

Sevärt i Västerbottens län

är en länsövergripande satsning på natur- och kulturturism. Åren 1993-1999 byggdes s.k. *Naturum* och *Kulturum* upp där utställningar och annan information berättar om länets intressanta kulturmiljöer och sevärda natur.

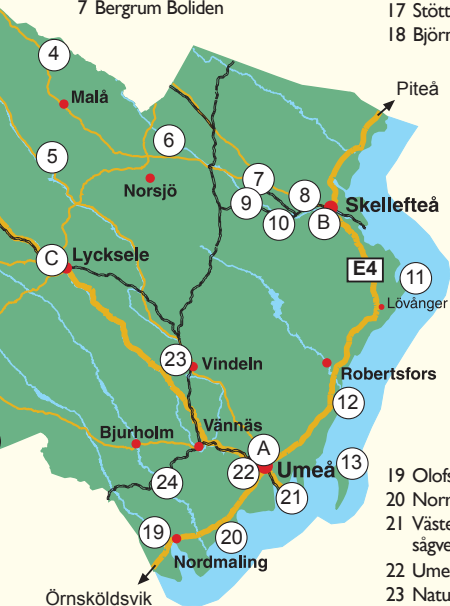
En småskriftsserie om 20-talet häften beskriver sevärda besöksmål liksom de båda guideböckerna *Utflyktsguide - Från kust till fjäll i Västerbottens län* och *En bit Västerbotten*. De finns att köpa i alla Naturum/Kulturum, på länets museer och turistbyråer.

Projektet drevs av Länsstyrelsen i samarbete med Landstinget och länets museer och drivs nu vidare av Västerbottens museum.

Mer information: www.sevart.se

- 1 Fjällbotaniska trädgården och Vindelfjällens naturrum - porten i väst, Hemavan
- 2 Vindelfjällens naturrum - porten i öst Ammarnäs
- 3 Inlandsbanemuseet
- 4 Sagabiografen i Adak
- 5 Underjordskyrkan i Kristineberg
- 6 Världens längsta linbana
- 7 Bergrum Boliden

- 8 Varuträsk vildmarksgruva
- 9 Finnforsens kraftverksmuseum
- 10 Nybygget Rismyrliden
- 11 Bjuröklubb
- 12 Kultorum Ratan
- 13 Holmöns Båtmuseum
- 14 Fatmomakke kyrkstad
- 15 Marsfjällets naturreservat
- 16 Torvsjö Kvarnar
- 17 Stöttingfjället
- 18 Björnlandets nationalpark

- 19 Olofsfors bruk
- 20 Norrbyskärs Museum
- 21 Västerbackens sågverksmuseum
- 22 Umeå Energicentrum
- 23 Naturum Vindelälven
- 24 Tallbergsbroarna
- A Västerbottens Museum
- B Skellefteå museum
- C Skogsmuseet

Åkerarealens användning i Västerbottens län 2009

Gröda	Hektar	Åkern i länet %	Procent av gröda i riket
Spannmål	10 429	14,7	1,0
Slätter- och betesvall	51 569	72,5	4,6
Grönfoder	1 710	2,4	4,5
Matpotatis	388	0,5	2,0
Träda	5 824	8,2	3,8
Energiskog	492	0,7	3,6
Trädgårdsväxter	98	0,1	0,6
Övriga växtslag	41	0,1	0,0
Ospecificerad åkermark	511	0,7	6,9
Hela åkerarealen	71 093	100	2,7

Jordbrukens husdjur i Västerbottens län 2009

Djurslag	Antal djur	Antal företag	Procent av djur i riket
Nötkreatur	42 543	671	2,8
därav mjölkkor	14 114	312	4,0
kor för kalvuppfödn.	1 616	175	0,8
kvigor, tjurar, stutar	14 106	640	2,8
kalvar under 1 år	12 707	574	2,6
Svin	18 378	41	1,2
därav galtar för avel	35	22	1,4
suggor för avel	1 806	28	1,1
Får (baggar, tackor, lamm)	7 767	203	1,4
Höns	110 654	64	2,1

Trädgårdsnäring i Västerbottens län 2008

	Antal företag	Yta m ²	Procent av odlings- ytor i riket
Växthusodling	14	66 618	2,5
Frilandsodling av bär	16	295 000	1,1

Källa: SCB

Skogen är ett av de absoluta kännetecknen för Västerbotten. Skogsmarksarealen i länet uppgår till närmare 60 procent av länets totala landareal och 14 procent av Sveriges skogsmarksareal. I länets industrier utgör skogen en viktig råvara för förädling inom sågverks-, snickeri-, cellulosa- och energisektorerna. Därutöver är skogen vital för folkhälsa och livskvalitet, inklusive biologisk mångfald, ekosystemtjänster och naturupplevelser.

Skogs- och träindustrin i Västerbotten sysselsätter direkt cirka 5 000 personer inom skogsbruk, trävaruindustri samt massa- och pappersindustri. Den indirekta sysselsättningen är dock betydligt större om man räknar in de branscher som levererar varor och tjänster till den skogsbaserade industrin och de jobb som skapas längre fram i förädlingskedjan.

Skogen i Västerbotten ger också betydelsefulla bidrag till den nationella ekonomin. Exportvärdet av skogsvaror år 2009 uppgick till 123 miljarder kronor och nettoexportvärdet till 95 miljarder kronor. Skogsvaror svarar för en mycket hög andel av Sveriges totala nettoexport. Det gör att skogsnäringen är den mest inkomstbringande industrisektorn i Sverige, med hänsyn tagen till nettoexport.

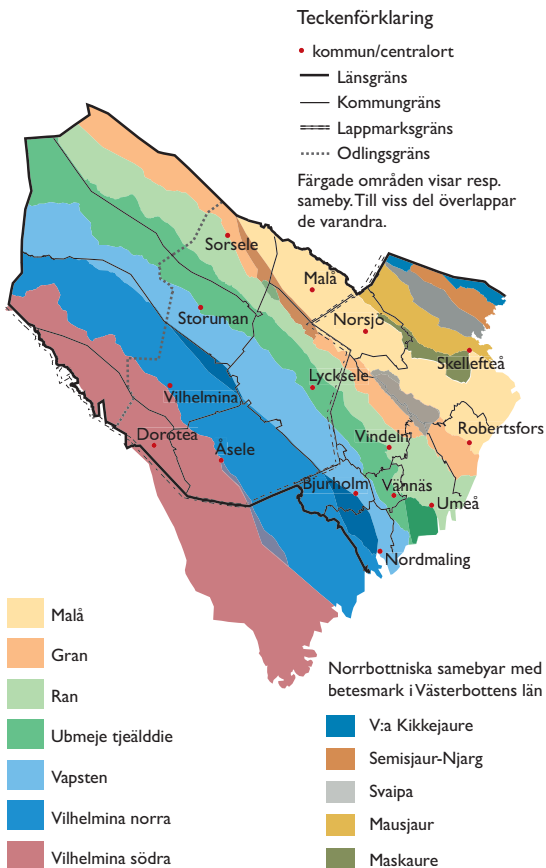
Diagrammet visar siffrorna för Västerbottens län i miljoner skogskubikmeter.

Miljoner m³sk

Årlig avverkning 6,4

Samebyar i Västerbotten

Rennäringen i Västerbottens län omfattar sju samebyar. Dessa är: Gran, Ran, Ubmeje Tjeälddie, Vapsten, Vilhelmina norra, Vilhelmina södra och Malå samebyar. Sex av samebyarna har sina marker från fjäll till kust och kallas fjällsamebyar. Malå sameby är Sveriges sydligaste skogssameby och den enda skogssamebyn i Västerbottens län. Betesområdet för Malå sameby sträcker sig från trakterna av Sorsele och ned till kusten.

Under delar av året vistas också norrbottniska samebyar och norska renskötande samer i länet.

Mer detaljerad information om rennäringens markanvändning i länet finns på: www.sametinget.se.

Område	Antal samebyar	Antal företag	Antal renar ⁴
Jämtlands län ¹	12	106	43 100
Västerbottens län ²	7	99	52 000
Norrbottens län ³	32	731	155 000
Hela riket	51	936	250 100

Område	Företagsansvariga kvinnor	Företagsansvariga män	Antal företag
Jämtlands län	10	94	104
Västerbottens län	18	77	95
Norrbottens län	113	602	715
Koncessionssamebyar		10	10
Hela riket	141	783	924

¹⁾ enbart fjällsamebyar, inkl. Idre sameby i Dalarna

²⁾ 6 fjällsamebyar och 1 skogssameby

³⁾ 15 fjällsamebyar, 9 skogssamebyar och 8 koncessionssamebyar

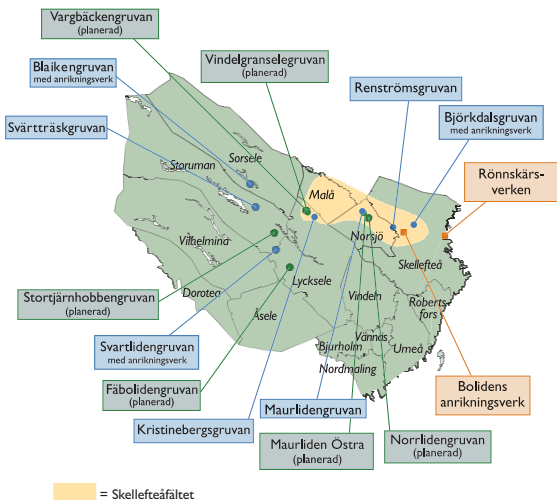
⁴⁾ Bygger på upprättade renlängder. Avser renar i vinterhjorden.

Prospekteringen efter malm är omfattande i länet. Ett 20-tal företag letar efter värdefulla malmer och mineraler. Det finns i dag närmare 400 undersökningstillstånd och cirka 60 bearbetningskoncessioner. Det internationella intresset är stort för prospektering i Västerbottens län. Flera företag kommer bl.a. från Australien, Frankrike och Storbritannien.

Gruvbrytning och förädling av malm har förekommit i Västerbotten sedan 1920-talet och bedrivs för närvarande av Boliden Mineral AB, Björkdalsgruvan AB, Dragon Mining Sweden AB samt Lapland Goldminers Sorsele AB. Näringen sysselsätter cirka 2 000 personer. Brytningen har främst skett inom det s.k. Skelleftefältet, där sulfidmalmer dominerar. Dessa bryts för utvinning av koppar, zink, bly samt även guld och silver. Arbete pågår också för att starta ett antal nya gruvor i länet. De senast öppnade gruvorna är Blaikengruvan och Svärtråskgruvan som ligger längs den s.k. guldlinjen. Det är också längs guldlinjen som stor del av prospekteringen i länet sker idag. Anrikning av malm sker i anrikningsverk i Boliden, Björkdal, Svartliden och Blaiken.

Utanför Skellefteå ligger Rönnskärsverken, Sveriges enda smältverk för framställning av koppar, bly, zink, guld och silver ur malm. Dessutom framställs flytande svaveldioxid, svavelsyra och selen. Ansenliga delar av koppar- guld och zinkproduktionen kommer från återvunna material.

År 2009 bröts totalt 2,3 miljoner ton malm i Västerbottens län. Vid Rönnskärsverken producerades år 2009 cirka 205 000 ton katodkoppar, 13 000 ton bly, 480 ton silver, 13 ton guld och 40 000 ton zinkklinker.

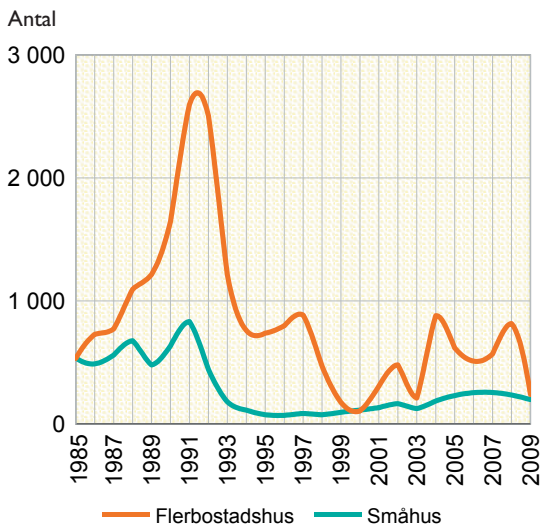

Täktverksamhet

Täktverksamhet innebär utvinning och förädling av främst berg, naturgrus och morän. Materialet används sedan i samband med t.ex. anläggande av väg, järnväg och byggnader men även för tillverkning av asfalt och betong. År 2009 levererades cirka 4,9 miljoner ton material ut från täkter i länet, vilket motsvarar en förbrukning av cirka 19 ton per person.

Täktverksamheten i länet är den mest omfattande i landet då det gäller antalet täkter, cirka 260 stycken. Över 10 procent av landets täkter finns i Västerbotten och ett skäl till det är det utbredda vägnätet.

Färdigställda lägenheter i nyproducerade hus Västerbottens län 1985-2009

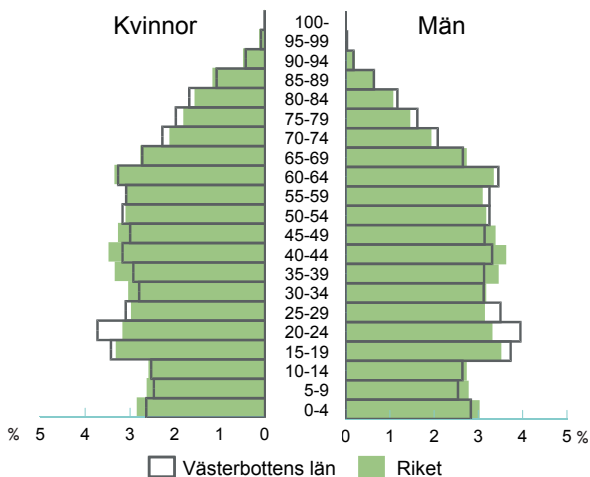
Källa: SCB

Flerbostadshus

Region	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bjurholm	-	-	-	4	-	-	-	-	-
Dorotea	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lycksele	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Malå	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nordmaling	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norsjö	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Robertsfors	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Skellefteå	-	-	16	-	-	-	6	-	-
Sorsele	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Storuman	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umeå	295	481	195	827	618	481	543	817	166
Vilhelmina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vindeln	12	-	-	50	-	-	-	-	19
Vännäs	-	-	-	-	-	23	20	-	-
Åsele	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Länet	307	481	211	881	618	511	569	817	239

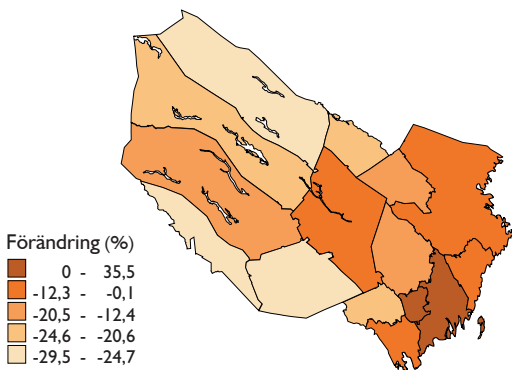
Småhus

Region	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Bjurholm	-	1	2	-	-	-	1	-	1
Dorotea	2	2	-	-	-	-	1	-	-
Lycksele	-	3	-	1	-	-	-	2	1
Malå	1	1	-	-	-	-	-	1	-
Nordmaling	4	3	3	2	-	4	4	-	-
Norsjö	-	-	-	-	4	1	1	-	1
Robertsfors	3	1	2	1	2	2	7	3	-
Skellefteå	3	11	8	31	25	17	29	29	24
Sorsele	-	-	-	5	-	-	-	2	-
Storuman	3	1	1	9	5	2	4	6	2
Umeå	111	134	107	131	186	214	198	184	160
Vilhelmina	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vindeln	2	-	1	-	-	2	4	1	1
Vännäs	4	7	1	7	9	12	7	6	7
Åsele	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Länet	133	165	125	187	231	254	256	235	156

Västerbottens län har lägre andel människor i åldern 15-29 år sin befolkning jämfört med riket. Andelen över 65 år är 19 procent och andelen barn i åldersgruppen 0-15 år är 16 procent. Men det finns stora skillnader mellan kommunerna i länet.

Befolkningsförändring 1984-2009 (%)

Kommun/ region	Folkmängd 1984-12-31		Folkmängd 2009-12-31		Förändr. % 1984-2009	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kv.	M.
Bjurholm	1 500	1 656	1 198	1 302	-20,1	-21,4
Dorotea	1 840	2 026	1 399	1 501	-24,0	-25,9
Lycksele	7 034	7 131	6 270	6 157	-10,9	-13,7
Malå	2 057	2 184	1 652	1 643	-19,7	-24,8
Nordmaling	3 957	3 995	3 541	3 664	-10,5	-8,3
Norsjö	2 699	2 784	2 137	2 224	-20,8	-20,1
Robertsfors	3 803	3 975	3 358	3 522	-11,7	-11,4
Skellefteå	37 395	36 934	35 805	35 965	-4,3	-2,6
Sorsele	1 795	1 980	1 307	1 436	-27,2	-27,5
Storuman	3 939	4 317	3 027	3 200	-23,2	-25,9
Umeå	42 876	41 316	57 082	56 993	33,1	37,9
Vilhelmina	4 178	4 508	3 500	3 656	-16,2	-18,9
Vindeln	3 350	3 408	2 770	2 749	-17,3	-19,3
Vännäs	3 973	4 129	4 176	4 181	5,1	1,3
Åsele	2 176	2 266	1 521	1 612	-30,1	-28,9
Länet	122 572	122 609	128 743	129 805	5,0	5,9
Riket	4 222 072	4 120 549	4 691 668	4 649 014	11,1	12,8

Källa: SCB

De 30 största tätorterna i Västerbottens län

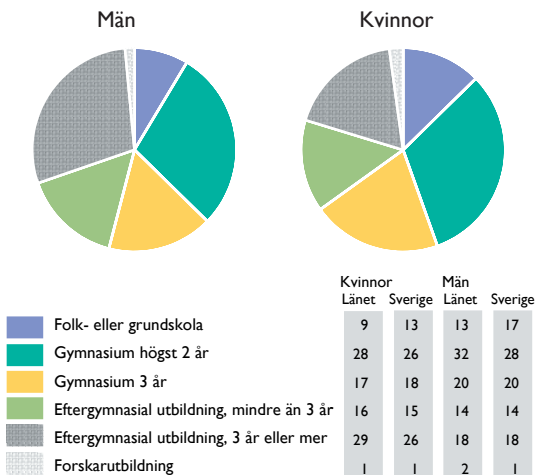
Tätort	Kommun	Folkmängd		Förändring	
		1980	2005	Antal	%
Bergsbyn	Skellefteå	1 524	1 818	294	19,3
Boliden	Skellefteå	2 329	1 515	-814	-35,0
Bureå	Skellefteå	2 624	2 345	-279	-10,6
Burträsk	Skellefteå	1 707	1 632	-75	-4,4
Byske	Skellefteå	1 999	1 731	-268	-13,4
Dorotea	Dorotea	1 730	1 571	-159	-9,2
Ersmark	Umeå	895	1 486	591	66,0
Holmsund	Umeå	6 012	5 482	-530	-8,8
Hörnefors	Umeå	2 457	2 573	116	4,7
Kåge	Skellefteå	1 640	2 205	565	34,5
Lycksele	Lycksele	8 856	8 597	-259	-2,9
Malå	Malå	2 301	2 089	-212	-9,2
Nordmaling	Nordmaling	2 497	2 619	122	4,9
Norsjö	Norsjö	2 166	2 102	-64	-3,0
Obbola	Umeå	2 062	2 175	113	5,5
Robertsfors	Robertsfors	2 254	2 010	-244	-10,8
Röbäck	Umeå	511	2 300	1 789	350,1
Skelleftehamn	Skellefteå	4 040	3 120	-920	-22,8
Skellefteå	Skellefteå	29 892	32 425	2 533	8,5
Sorsele	Sorsele	1 566	1 288	-278	-17,8
Storuman	Storuman	2 648	2 255	-393	-14,8
Sävar	Umeå	2 179	2 672	493	22,6
Täfteå	Umeå	559	1 029	470	84,1
Umeå	Umeå	52 719	75 645	22 926	43,5
Ursviken	Skellefteå	3 616	4 054	438	12,1
Vilhelmina	Vilhelmina	4 123	3 633	-490	-11,9
Vindeln	Vindeln	2 414	2 356	-58	-2,4
Vännäs	Vännäs	3 805	4 100	295	7,8
Vännäsby	Vännäs	1 341	1 522	181	13,5
Åsele	Åsele	2 316	1 920	-396	-17,1

Källa: SCB

Program/inriktning	Antal		Procent	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar
Barn- och fritidsprogrammet	107	39	73,3	26,7
Byggprogrammet	12	120	9,1	90,9
Elprogrammet	5	122	3,9	96,1
Energiprogrammet	0	15	0,0	100,0
Estetiska programmet	120	41	74,5	25,5
därav inriktn. bild och formgivning	37	7	84,1	15,9
inriktning dans	32	0	100,0	0,0
inriktning musik	34	30	53,1	46,9
inriktning teater	17	4	81,0	19,0
Fordonsprogrammet	14	145	8,8	91,2
Handels- och adm.programmet	53	23	69,7	30,3
Hantverksprogrammet	46	8	85,2	14,8
Hotell- och restaurangprogrammet	63	41	60,6	39,4
Industriprogrammet	2	75	2,6	97,4
Medieprogrammet	43	10	81,1	18,9
Naturbruksprogrammet	69	31	69,0	31,0
Naturvetenskapsprogrammet	92	119	43,6	56,4
därav inriktn. matematik/datavetenskap	7	12,5	87,5	
inriktning miljövetenskap	15	9	62,5	37,5
inriktning naturvetenskap	76	103	42,5	57,5
Omvårdnadsprogrammet	105	16	86,8	13,2
Samhällsvetenskapsprogrammet	118	58	67,0	33,0
därav inriktning ekonomi	20	11	64,5	35,5
inriktning kultur	17	3	85,0	15,0
inriktning samhällsvetenskap	44	21	67,7	32,3
inriktning språk	7	5	58,3	41,7
lokala inriktningar	30	18	62,5	37,5
Teknikprogrammet	56	86	39,4	60,6
Specialutformat program	389	284	57,8	42,2
Individuellt program.	2	2	50,0	50,0
Fristående skolor	127	203	38,5	61,5
IB - International Baccalaureate	8	8	50,0	50,0
Totalt	1 431	1 446	49,7	50,3

Källa: SCB

Utbildningsnivå för män och kvinnor 25-64 år Västerbottens län 2009 (%)

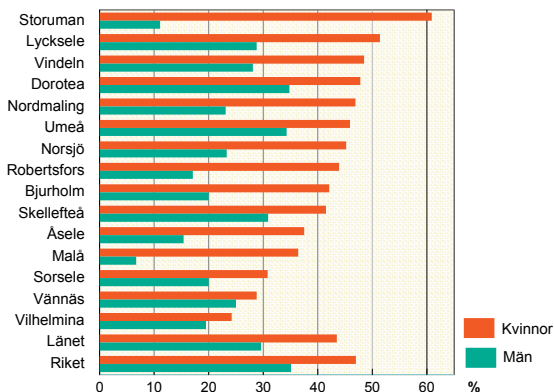
Fler kvinnor än män har högskoleutbildning, både i länet och riket. I Västerbottens län har 46 procent av kvinnorna eftergymnasial utbildning och 34 procent av männen.

44 procent av flickorna som gick ut gymnasiet i Västerbottens län läsåret 2005/2006 studerade på högskola inom tre år, av pojkarna var det 30 procent.

Folkhögskolor

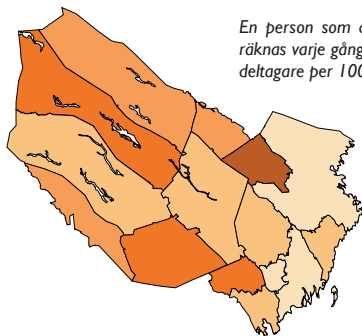
I Västerbotten finns sju folkhögskolor, Dalkarlså, Edelvik, Medlefors, Solvik, Storuman, Strömbäck och Vindelns. Storumans och Vindelns är landstingsägda och övriga fem ägs av folkrorelser eller andra organisationer. Skolorna erbjuder både grundläggande utbildning och specialinriktade kurser och program utifrån sina enskilda profiler.

Avslutat gymnasiet 2006 och påbörjat högskola/universitet inom 3 år (%)

Studiecirkeldeltagare per 1 000 invånare 2009

Studiecirkeldeltagandet är högt i Västerbottens län. I genomsnitt deltog 456 av 1 000 invånare i någon studiecirkel år 2009. Genomsnittet för riket är 202 per 1 000.

En person som deltar i flera studiecirklar räknas varje gång, därför kan antalet cirkeldeltagare per 1000 bli högre än 1000.

Cirkeldeltagare
per 1000 inv.

183 - 185
859 - 182
727 - 858
551 - 726
346 - 550

Många utbildningsvägar

Högre utbildning är en viktig faktor för utvecklingen i en region. I Västerbottens län finns tre universitet och en rad högskolor: handels-, miljö-, polis-, restaurang- och teknisk högskola samt arkitekt-, design- och konsthögskolan som tillsammans bildar ett nytt konstnärligt campus vid Umeälven. Till detta kommer goda möjligheter till distansutbildning.

Umeå universitet

Umeå universitet invigdes år 1965, men de första utbildningarna startade redan år 1956 med tandläkarutbildning. Efter det har utvecklingen gått snabbt och universitetet har nu 33 500 studenter (62% kvinnor), varav 1 200 forskarstuderande (52% kvinnor), samt 4 230 anställda. Här finns utbildningar inom de flesta sektorer. Universitetet erbjuder 150 program och 2 000 kurser. Nya utbildningar det senaste året är bl.a. programmen för processoperatörer, samhällsplanerare, i naturguidning samt turism. Dessutom erbjuder Umeå universitet ett stort antal magister-/masterprogram. Ett nytt sådant är programmet till kulturentreprenör.

Forskningen är bred och omfattar alla vetenskaper. Universitetet har identifierat tolv starka forskningsområden: befolkning – åldrande och livsvillkor, biologisk kemi, cancerforskning, ekosystem i förändring, genusforskning, infektioner, matematiklärande, nervsystemet, nordliga studier, välfärdsforskning, växt- och skogsbioteknik samt ämnesomsättningsjukdomar. Förutom dessa tillkommer utvecklingsområdena tillämpad IT och hållbar utveckling.

Umeå universitet är en av Umeås största arbetsplatser och har också varit motorn i stadens snabba tillväxt. Norrlands universitetssjukhus, SLU, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Uminova bidrar också till den stimulerande miljön.

SLU, Sveriges Lantbruksuniversitet

SLU har två enheter i Umeå, "Skogis", som skogsfakultetens byggnad brukar kallas, och SLU Röbäcksdalen. Skogis stod klart 1978. I Umeå, som är bas för fakulteten för skogsvetenskap, utbildas jägmästare. Två masterprogram och nära 80 kurser ges också. Skogsforskningen i Umeå är bred och rör hela skogsekosystemet. Målet är ett uthålligt nyttjande av skogen. I dag uppmärksammas

klimatförändringarna alltmer. Vilt och fisk samt skog, rekreation och hälsa är andra forskningsinriktningar. I Vindeln finns två skogliga försöksparker. Försök där visar bland annat att skogens tillväxt ökar med bra skötselmetoder och gödsling.

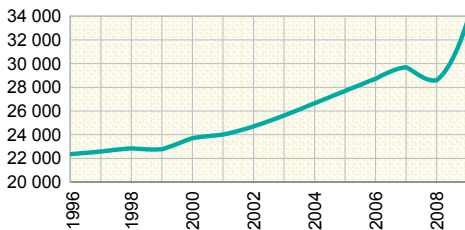
SLU och Umeå universitet samarbetar i många frågor. Umeå Plant Science Centre (UPSC) har på kort tid etablerat sig som ett världsledande forskningscentrum inom skogsbioteknik.

Vid SLU Röbäcksdalen finns institutionen för norrländsk jordbruksvetenskap och enheten för biomassateknologi och kemi. Jordbruksforskningen omfattar bland annat växtodling, växtskydd och husdjursskötsel. SLU har 450 anställda och 600 studenter i Umeå.

Campus Skellefteå

Campus Skellefteå är ett multi-universitetscampus, med Luleå tekniska universitet och Umeå universitet, KY- och vuxenutbildning. 1 600 campusstudenter läser cirka 20 program och ett 40-tal kurser: Högskolestudenterna främst träteknik och utbildningar inom film och interaktivt berättande vid LTU, medan UmU ger fastighetsmäklar-, socionom-, lärar- och vårdutbildningar samt ett unikt företagarsprogram. KY erbjuder ett brett spektrum, från turism till flashprogrammering. Framgångsrik forskning bedrivs i träteknik, med ett tiotal professorer samt inom omvårdnadsområdet. Campus Skellefteå är ett samarbete mellan skolorna och Skellefteå kommun, som satsar på högre utbildning och forskning lokalt. En del är det kommunala lärcentrumet, som serverar 400 vuxenstudenter som bedriver högskolestudier på distans.

Antal studenter vid Umeå universitet 1996-2009

Medellivslängd 2005-2009

	Män	Kvinnor
Bjurholm	79,84	83,52
Dorotea	80,57	83,68
Lycksele	78,60	83,61
Malå	75,38	81,43
Nordmaling	79,15	84,25
Norsjö	79,28	82,38
Robertsfors	79,32	83,59
Skellefteå	78,53	83,05
Sorsele	76,27	83,57
Storuman	78,67	81,56
Umeå	79,79	83,35
Vilhelmina	77,20	82,11
Vindeln	77,79	84,50
Vännäs	77,27	82,83
Åsele	74,81	84,54
Länet	78,91	83,17
Riket	78,91	83,05

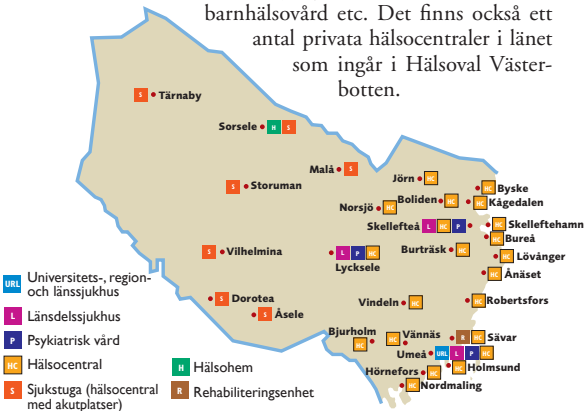
Medellivslängd 1991-2009

	1991- 1995	1996- 2000	2001- 2005	2002- 2006	2003- 2007	2004- 2008	2005- 2009
Män							
Länet	75,69	76,84	77,83	78,12	78,59	78,90	78,91
Riket	75,60	76,89	77,99	78,22	78,47	78,70	78,91
Kvinnor							
Länet	80,39	81,49	82,48	82,63	82,91	83,00	83,17
Riket	80,98	81,83	82,41	82,57	82,76	82,90	83,05

Hälso- och sjukvården är landstingets största verksamhet med cirka 8 000 anställda. Landstinget har totalt cirka 9 800 anställda. Hälso- och sjukvården omfattar primärvård, närsjukvård, specialiserad sjukhusvård, diagnostik och medicinsk service samt folktandvård. Till närsjukvården hör några sjukhusverksamheter t.ex. geriatrik, psykiatri och delar av allmän internmedicin, akut-sjukvård och sjukvårdsrådgivning. Specialiserad sjukvård erbjuds på de tre sjukhusen i Umeå, Skellefteå och Lycksele. Sjukhusen på de båda senare orterna är så kallade länsdelssjukhus med 224 respektive 86 vårdplatser.

Norrlands universitetssjukhus i Umeå är både länsdelss-, läns- och regionsjukhus och störst i norra Sverige med sina 684 vårdplatser. Patienter från hela norra Sverige i behov av högspecialiserad vård behandlas här. Telemedicin i olika former är ett viktigt komplement i det stora upptagningsområdet. Här utbildas också läkare, tandläkare, sjuksköterskor och annan vårdpersonal.

Landstingsdriven primärvård omfattar totalt 32 hälsocentraler i länet, minst en i varje kommun. På hälsocentralerna finns allmänläkare, distriktssköterskor, sjukgymnaster, arbetsterapeuter, barnhälsovård etc. Det finns också ett antal privata hälsocentraler i länet som ingår i Hälsoval Västerbotten.

Totala antalet fällda älgar jaktåret 2009

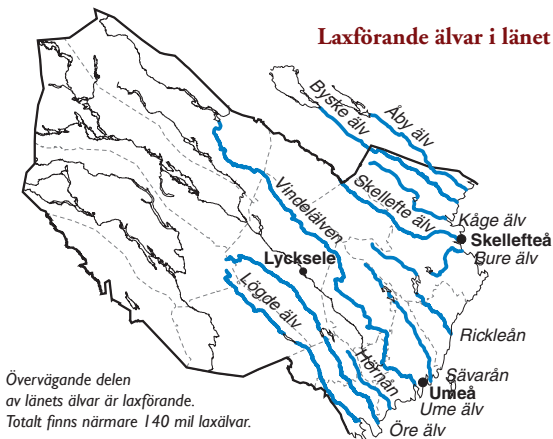
Tjurar	Kor	Summa vuxna	Tjurkalvar	Kvikkalvar	Summa kalvar	Summa älgar
3 924	3 317	7 241	2 828	2 695	5 523	12 764

Antal älgjaksområden: 2 820

Västerbotten - det kompletta fiskelänet

Västerbotten erbjuder ett varierande fiske från kust till fjäll. I länet finns tio älvar med lax och havsöring. Antalet laxar som vandrar upp i älvarna har ökat de senaste åren, vilket gynnat intresset för sportfiske efter lax i länet. I våra fjällområden finns möjligheter till sportfiske efter framförallt öring och röding. Det totala sportfisket i länet är cirka 400 000 fiskedugn. I Västerbotten finns cirka 150 företag helt eller delvis inriktade mot sportfisketurism.

Dessutom bedriver ett 25-tal yrkesfiskare småskaligt kustfiske efter framförallt sik, lax och strömming.

Kungsörn, björn, järv och lodjur har fasta stammar i länet, men vargen uppträder endast sporadiskt. Inventeringar genomförs av Länsstyrelsen i samarbete med samebyar, jägare och ornitologer. Man letar efter spår av järv- och lodjurshonor med ungar, följer vargarnas färd genom länet och letar efter bon av kungsörn. Björn inventeras genom spillningsinsamling och DNA-analys. År 2009 fanns kring 300 björnar i länet.

Antal lodjurshonor med ungar

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
29	24	21	31	32	23	39	41

Lodjur

Antal järvhonor med ungar

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
13	11	16	22	6	10	24	15

Järv

Uppskattat antal vargar

2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1-2	1-2	3	3	2	4	4	4

Varg

Lyckade häckningar av kungsörn

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
41	48	39	63	51	22	52	60	11

På lodjur och björn bedrivs skydds jakt i länet.

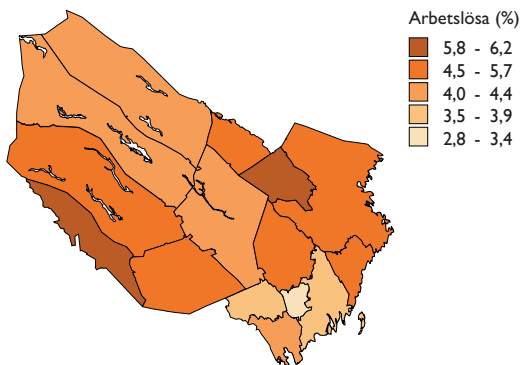
Fällda björnar

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
8	9	10	12	10	19	24	27	25

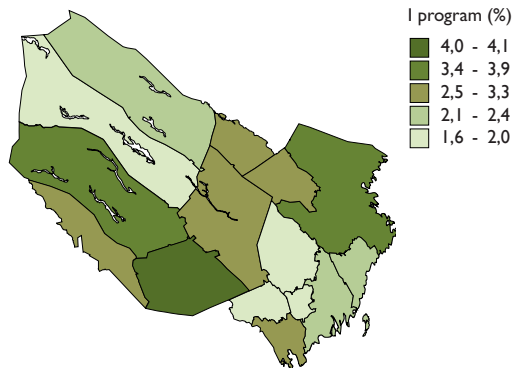
Fällda lodjur

2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
15	16	7	8	4	2	6	12	23

Öppet arbetslösa 2009

I arbetsmarknadsprogram 2009

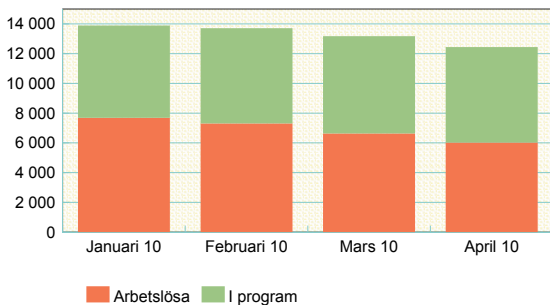

Arbetslösa män och kvinnor 2009. Årsmedeltal (%)

Kommun/ Region	Öppet arbetslösa		I arbetsmark- nadsprogram		Arbetslösa + i program	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Bjurholm	4,1	2,9	1,7	1,5	5,8	4,4
Dorotea	7,8	3,6	2,9	2,0	10,7	5,6
Lycksele	5,2	3,4	3,1	2,0	8,2	5,4
Malå	4,7	4,2	2,5	2,7	7,3	7,0
Nordmaling	5,7	3,0	3,4	2,5	9,1	5,5
Norsjö	7,4	4,7	3,2	2,1	10,6	6,8
Robertsfors	6,3	3,5	2,8	1,5	9,1	5,0
Skellefteå	5,9	3,8	3,8	3,0	9,7	6,8
Sorsele	5,4	3,2	2,5	1,8	7,9	5,0
Storuman	5,7	2,0	2,3	1,4	8,0	3,5
Umeå	4,3	2,7	2,7	1,9	7,0	4,7
Vilhelmina	5,6	3,4	4,1	2,7	9,7	6,1
Vindeln	5,8	3,3	2,2	1,5	8,0	4,7
Vännäs	3,5	2,2	2,1	1,3	5,7	3,5
Åsele	6,0	4,7	4,6	3,4	10,6	8,0
Länet	5,1	3,2	3,1	2,2	8,1	5,4
Riket	4,6	3,4	2,1	1,9	6,7	5,3

Arbetslösa i åldern 16-64 år jämfört med befolkningen i samma ålder

Antal arbetslösa i länet månadsvis, 2010

Kulturmiljöer i Västerbotten

Bebyggelsen och landskapet berättar länets historia. De många spåren från förr gör det intressant att ha Västerbotten som hembygd och att komma hit som besökare. Från forntiden är de många bronsåldersrösena vid kusten kanske de mest spektakulära minnena. De fem stenkyrkorna från medeltiden är länets äldsta bevarade byggnader. Kyrkstäder med övernattningshus för sockenborna är en speciell företeelse i norr. Kyrkstäderna i Lövånger, Skellefteå, Byske och Vilhelmina är särskilt välbevarade och sevärda. I älvdalarna och kring sjöarna ligger jordbruksbyar, där man ofta pietetsfullt vårdar sina traditionella timmerhus. Västerbottensgården och rundlogen är två karakteristiska hustyper här. Minnen från sjöfart och fiske finns bland annat i Ratan, på Holmöarna och på Pite-Rönnskär.

Järnbruksmiljöerna i Olofsfors, Hörnefors och Robertsfors är minnen från 1700-talets industriepok, grusamhället Boliden tydliggör 1920-talets rika malmfynd i Skelleftefältet. Flera äldre kraftverk vårdas som museer över vattenkraftens historia, t.ex. i Klabböle och Finnforsfallet.

De tre städerna Umeå, Skellefteå och Lycksele är spännande sammansatta bebyggelsemiljöer.

Fjällområdet är också rikt på kulturminnen från forntid till vår egen tid. Fjälljordbruk från 1800-talet med bl.a. hus av björktimmer kan man ännu se i dalgångarna. Samevisten och rengården ligger högre upp. En gemensam kyrkstad med såväl kyrkstugor som kyrkåtor hade Kultsjödalen's nybyggare och samer i Fatmomakke. Idag är den en sevärdhet.

Byggnader har renoverats, fornlämningar och landskapet har vårdats. Också i Västerbotten försöker vi leva upp till Unesco:s paroll för kulturarvet "En framtid för vårt förflutna".

Kulturmiljöer av riksintresse	52
Byggnadsminnen	76
Kyrkor (före 1940)	69
Registrerade fornlämningar	19 826
Kulturhistoriska museer	3
Naturum/Kultorum	18
Kultureservat	2

Det västerbottniska kulturutbudet är omfattande och varierat. Här finns ett levande kulturarv, liksom nationellt och internationellt välkända kulturevenemang. Länets många författare och mångåriga berättartradition gör Västerbotten till "Berättarnas län".

De största museerna är läns museet Västerbottens museum och Bildmuseet i Umeå, Skellefteå museum och Lycksele Skogsmuseum, som tillsammans lockar flera hundratusen besökare årligen. Skogsmuseet, som visar både skogligt och samiskt kulturarv, är unikt i Sverige. Umeå är Norrlands konstcentrum med konst- och designutbildningar, gallerier och flertalet yrkesverksamma konstnärer och konsthantverkare. I Umeå finns också Umedalen Skulptur, en permanent skulptursamling med flera internationella konstnärer och en av länets konstattraktioner sommartid.

Sveriges nordligaste operahus, NorrlandsOperan, etablerades i Umeå 1974. Operan är ett regionalt kulturbolag med brett utbud av olika musikgenrer och dans för hela länet. Genom Norrlands nätverk för musikteater och dans (NMD) som är ett nätverk med scenkonstinstitutioner i Norrlandslänen, turnerar operan i hela norra Sverige. Året runt anordnas en mängd olika musikfestivaler. Trästockfestivalen i Skellefteå, Umeå Internationella Jazzfestival, Umeå Open och Holmöns visfestival är några exempel, men det finns också festivaler för t.ex. samisk kultur, dans, litteratur och berättande.

Professionell barn- och vuxenteater spelas av länsteatern Västerbottensteatern från Skellefteå och av de fria teatergrupperna Ögonblicksteatern, Skuggteatern, Klungan och Profilteatern från Umeå, Teater Mila i Burträsk och Samiska teatern i Tärnaby. Film i Västerbotten, länets resurscentrum för film och video, stödjer och utvecklar film i det lokala kulturlivet. Länets produktion av kort- och dokumentärfilmer är framgångsrik och har uppmärksammats på internationella filmfestivaler.

Till Västerbottens rika kulturliv bidrar även kulturföreningar, amatörverksamheter, bibliotek och studieförbund. Statistiskt ligger Västerbotten högst i landet när det gäller att engagera människor inom folkbildning. Länsborna deltar ofta i studiecirklar, är aktiva i idrottsrörelsen och flitiga besökare på bibliotek och museer.

Press

Västerbottens-Kuriren

Grundad 1900. Utgivning alla dagar utom söndagar.

Huvudredaktion i Umeå. Upplaga: 35 800.

Västerbottens Folkblad

Grundad 1917. Utgivning alla dagar utom söndagar.

Huvudredaktion i Umeå. Upplaga: 13 000.

Norra Västerbotten

Grundad 1910. Utgivning alla dagar utom söndagar.

Huvudredaktion i Skellefteå. Upplaga: 25 700.

Västerbottningen

Grundad 1979. Utgivning torsdagar.

Huvudredaktion i Umeå. Upplaga: 4 700.

Fackpress

I Västerbottens län produceras även facktidningarna Snowmobile och Telekom idag.

TT har en lokalredaktion i Umeå.

Radio

Sveriges Radio Västerbotten

Redaktioner i Umeå, Skellefteå och Lycksele.

Lyssnarsiffror: cirka 30 procent.

Radio Rix

Lokalstation i Skellefteå.

Lugna favoriter

Lokalstationer i Umeå och Skellefteå

Mixmegapol

Lokalstationer i Umeå och Skellefteå.

Dessutom finns det närradiostationer

TV

Sveriges Television AB

Huvudredaktion i Umeå. Lokalredaktion i Skellefteå. Västerbottensnytt har tre regionala nyhetssändningar per dag. Programmen Gokväll, Fråga Doktorn, Plus och Plus Ekonomi produceras i Umeå. Dessutom gör religionsredaktionen ett flertal program i Umeå.

Naturredaktionen i Umeå producerar bl.a. Mitt i naturen och naturfilm.

TV4 Umeå

Kommersiell nyhets- och nöjesprogramkanal.

Valresultat riksdagsvalet 2006

	Länet Antal röster	Länet %	Riket %
Moderata Samlingspartiet	22 213	13,7	26,2
Centerpartiet	19 154	11,8	7,9
Folkpartiet liberalerna	10 310	6,3	7,5
Kristdemokraterna	10 497	6,5	6,6
Arbetarepartiet-Socialdemokraterna	71 260	43,9	35,0
Vänsterpartiet	13 599	8,4	5,8
Miljöpartiet de gröna	9 544	5,9	5,2
Övriga partier	5 913	3,6	5,7
Samtliga partier	162 490	100	100

Landstingsfullmäktige efter 2006 års val

	Män	Kvinnor	Totalt
Moderata Samlingspartiet	3	5	8
Centerpartiet	4	4	8
Folkpartiet liberalerna	4	3	7
Kristdemokraterna	2	4	6
Arbetarepartiet-Socialdemokraterna	16	16	32
Vänsterpartiet	2	5	7
Miljöpartiet de gröna	2	1	3
Samtliga partier	33	38	71

Fördelning av antalet ledamöter i kommunfullmäktige efter valet 2006

Kommun	M	C	FP	KD	S	V	MP	Övr	Totalt
Bjurholm	9	5	4	2	10	1	0	0	31
Dorotea	0	2	5	0	13	1	0	10	31
Lycksele	6	3	4	4	21	3	0	0	41
Malå	0	1	2	1	12	3	0	12	31
Nordmaling	3	6	5	2	13	2	0	0	31
Norsjö	0	7	2	5	15	2	0	0	31
Robertsfors	2	12	2	2	11	1	1	0	31
Skellefteå	4	6	8	4	35	6	2	0	65
Sorsele	3	8	2	3	10	5	0	0	31
Storuman	6	5	4	5	15	6	0	0	41
Umeå	9	7	5	4	26	6	5	3	65
Vilhelmina	2	7	4	5	14	3	0	0	35
Vindeln	5	8	2	3	12	1	0	0	31
Vännäs	3	8	2	3	14	4	1	0	35
Åsele	1	4	2	2	14	2	0	6	31

Övriga partier är:

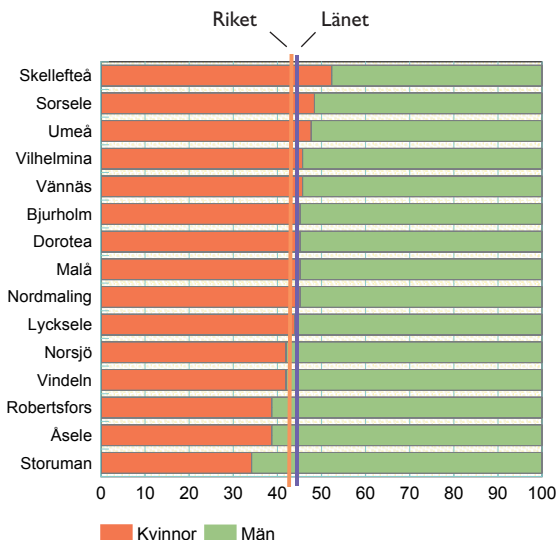
Dorotea Dorotea Kommunlista (10)

Malå Malålistan (12)

Umeå Rättvisepartiet Socialisterna (3)

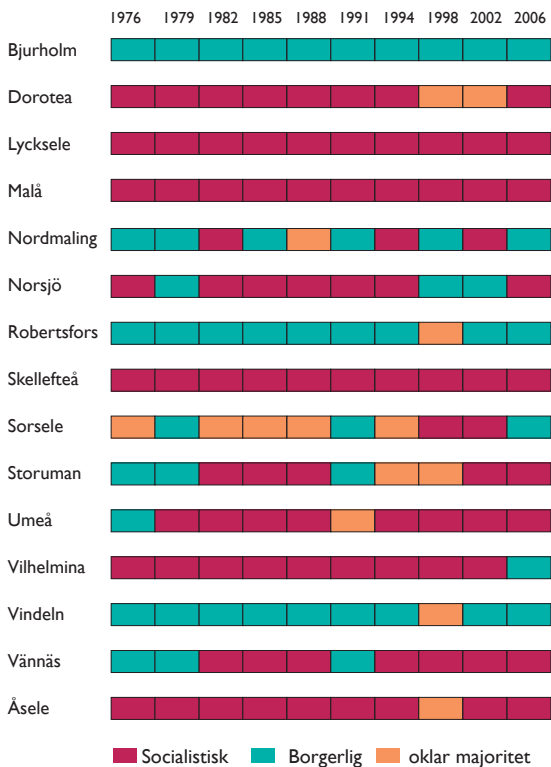
Åsele Åselepartiet (6)

Fördelning män/kvinnor i kommunfullmäktige 2006

I tolv av Västerbottens läns 15 kommuner är andelen kvinnor i kommunfullmäktige 40 procent eller mer efter valet år 2006. Jämnast fördelning i kommunfullmäktige finns i Skellefteå med 52 procent kvinnor och 48 procent män samt i Sorsele och Umeå, båda med 48 procent kvinnor och 52 procent män. Största ökningen av antalet kvinnliga ledamöter jämfört med föregående val hade Sorsele från 10 till 15, och Skellefteå, från 30 till 34. Största minskningen av antalet kvinnor i fullmäktige redovisas för Storuman som minskat med fyra kvinnor.

Politisk majoritet i kommunfullmäktige 1976-2006

Källa: SCB

Avståndstabell, vissa huvudvägar

	Ammarnäs	321	389	282	221	230	167	382	217	385	271	304	89	159	229	357	227	308	335	297
	Bjurholm	321	256	156	314	90	214	44	174	116	264	170	263	193	322	59	173	55	30	104
	Borgafjäll	389	256	103	156	240	325	302	314	372	118	393	296	226	222	314	158	317	285	152
	Dorotea	282	156	103	184	140	225	202	219	275	146	302	196	125	255	215	56	211	186	50
	Kittelfjäll	221	314	156	184	223	219	375	276	366	99	348	132	121	115	350	129	300	327	200
	Lycksele	230	90	240	140	223	92	134	78	139	208	162	144	104	234	127	105	76	102	89
	Malå	167	214	325	225	219	92	226	52	183	251	124	81	101	231	201	170	149	189	182
	Nordmaling	382	44	302	202	375	134	226	195	112	310	185	273	237	367	50	221	89	49	151
	Norsjö	217	174	314	219	276	78	52	195	137	283	85	133	153	283	172	192	105	146	168
	Robertsfors	385	116	372	275	366	139	183	112	134	351	79	265	241	371	55	293	67	87	224
	Saxnäs	271	264	118	146	99	208	251	310	283	351	355	182	152	165	335	91	285	293	162
	Skellefteå	304	170	393	302	348	162	124	185	85	79	355	209	225	354	135	323	119	147	251
	Sorsele	89	263	296	196	132	144	81	273	133	265	182	209	71	145	261	140	209	241	210
	Storuman	159	193	226	125	121	104	101	237	153	241	152	225	71	129	230	70	178	204	139
	Tärnaby	229	322	222	255	115	234	231	367	283	371	165	354	145	129	359	200	308	334	269
	Umeå	357	59	314	215	350	127	201	50	172	55	335	135	261	230	359	232	55	33	163
	Vilhelmina	227	173	158	56	129	105	170	221	192	268	91	268	140	70	200	232	205	206	70
	Vindeln	308	55	317	211	300	76	149	89	105	67	285	119	209	178	308	55	205	40	160
	Vännäs	335	30	285	186	327	102	189	49	146	87	293	147	241	204	334	33	206	40	130
	Åsele	297	104	152	50	200	89	162	151	168	224	162	251	210	139	269	163	70	160	130

Läs mer om länet

Länsstyrelsen

www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

- Västerbotten: Informationsbroschyr om länet finns på svenska, engelska, tyska, franska, finska, ryska, japanska och kinesiska.
- Folder och utställning om Västerbotten på flera språk.
- Länsstyrelsens meddelandeserie om länets kultur, natur, landsbygd, m.m.
- Informationsbroschyrer om länets naturreservat och nationalpark.
- Nyhetsbrevet Västerbotten NU!

Västerbottens museum

www.vasterbottensmuseum.se

- Tidskriften "Västerbotten"
- Upptäck Västerbotten. Tips om utflyktsmål.
- Småskriftserien "Sevärt i Västerbottens län".

Landstinget

www.vll.se

Regionförbundet Västerbottens län

www.regionvasterbotten.se

Övrigt

www.northsweden.org Västerbottens och Norrbottens Europa-kontor.

www.sevart.se Sevärda upplevelser och resmål i Västerbotten.

www.vindelalven.se

Möt bygden och människorna längs nationalälven.

www.vindelfjallen.se

Mycket information om Europas största naturreservat.

www.guldriket.com

Om länets guldkammare i Skellefteå, Malå, Norsjö och Lycksele.

www.inlandsbanan.se

Västerbottnisk transporthistoria. Dagliga turer under sommaren.

www.folkbildning.se

Mer information om studieförbunden och folkhögskolornas verksamhet.

www.regionfakta.com Statistik om länet

Källor

Källorna i denna publikation är om inget annat anges SCB, Länsstyrelsen, Region Västerbotten, Landstinget, Försäkringskassan, Länsarbetsnämnden.

Länsstyrelsen Västerbotten

Länsstyrelsen är en statlig myndighet som arbetar för hållbar utveckling och tillväxt i länet. Landshövding Chris Heister är chef för verksamheten som har ca 250 medarbetare.

Länsstyrelsen är den mest mångsidiga myndigheten med frågor som spänner över hela samhällsområdet. Verksamheten rör natur, miljö, samhällsutveckling, näringsliv, lantbruk, kulturmiljö, djurskydd, jakt, fiske och samhällskriser. Länsstyrelsen förvaltar statens mark i fjällen, och har ansvar för de allmänna valen i länet.

Länsstyrelsen Västerbotten, 901 86 Umeå

tel 090-10 70 00, fax 090-10 71 00

Besöksadress: Storgatan 71B

vasterbotten@lansstyrelsen.se

www.lansstyrelsen.se/vasterbotten

Region Västerbotten

Region Västerbotten har det regionala utvecklingsansvaret i Västerbottens län och är ett kommunalt samverkansorgan (KSO) mellan länets 15 kommuner och Västerbottens läns landsting. Region Västerbotten är en politiskt styrd organisation vars högsta politiska organ är regionfullmäktige med 75 ledamöter. Tjänstemannaorganisationen leds av regiondirektören.

Region Västerbottens primära syfte är att skapa förutsättningar för tillväxt och utveckling i Västerbottens län.

Region Västerbotten, Box 443, 901 09 Umeå

tel 090-16 57 00

regionforbundet@regionvasterbotten.se

www.regionvasterbotten.se

Västerbottens läns landsting

Landstinget är ett folkvalt organ på länsnivå, som bedriver hälsovård, sjukvård och folktandvård, viss handikappverksamhet och regional utveckling. Visionen är att Västerbottens län ska ha världens bästa hälsa och världens friskaste befolkning år 2020.

Verksamheten finansieras av landstingsskatt, statsbidrag samt i mindre omfattning av olika avgifter inom vården.

Landstinget styrs av landstingsfullmäktige, vars 71 ledamöter utses i allmänna val.

Västerbottens läns landsting, 901 89 Umeå

tel 090-785 70 00, fax 090-13 68 82

landstingskontoret@vll.se, www.vll.se

Länsstyrelsen
Västerbotten

REGION
VÄSTERBOTTEN